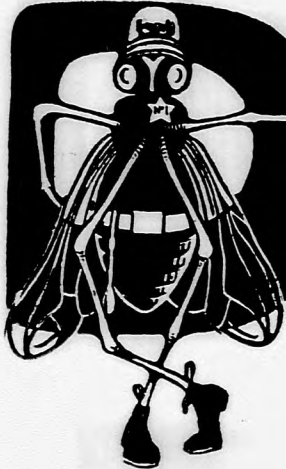

VOL. 19. ÉV.

No. 12. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

Published and distributed under permit (No. 425), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

1921 június 15.

Károly öfelsége az amerikai sajtóban

Hungerford rajza a Pittsburgh Sun-ban.

AZ APA (Magyarország): Azt hittem, hogy végleg megszabadultam tőle és titokban vissza akarják lopni.

VEGYES HIREK

Rövidesen nagy ökolviadal lesz Amerikában, amiből 400 ezer dollár haszna lesz az országnak. Nem kell tehát busulni, mert hamarosan kin leszünk a sárból.

Apponyi Albertet nagyban ünnepték 75-ik születésnapján. Nem pusztult el tehát a régi virtus, mert a magyar tud még ünnepelni és temetni.

Alapos kavardást okozott Amerikában Sims tengernagy londoni beszéde, amelyben alaposan tullott a célon. Sokan azt követelik, hogy a tengernagynak adják ki az obsitot, mert akinek tulságosan eljár a szája, az nem katonáembernek, hanem kofának való.

Harmadfél billió dollárnyi készpénzt rejtegetnek ebben az országban különféle helyeken. Ma pedig a rejtegetett pénz olyan, mint a halott ember: nincs belőle haszon.

New Jerseyben nagy a panasz a szárazság miatt. Nem kell félreérteni a dolgot, mert ködmönlé akad bőven, de hetek óta nem esik az eső. Maholnap ködmönlével fogják öntözni a kukoricát, hátha be lehet majd csipni a főtt kukoricától.

New Yorkban megalakult az országos Magyar Kereskedelmi Kamara. Így tehát a Kamara meg lenne, de hol van a kereskedelem?!

Magyarországon még egyre párbajoznak az emberek. Ugylátszik, hogy a magyaroknak sose jut ki elég a bajból, a tetejébe még mindig elfér egypár baj.

Péter-Pál napja is itt lesz maholnap. A Dongó hátralékosai ne feledjék el, hogy a Dongóra is ráférne már egy kis aratás.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE

Detroit, Mich.

Talpra magyar

*“Talpra magyar”! — így szól
Nagyrege a nóta;
Biztatgatjuk egymást
Árpád apánk óta,
Hanem azért mégis
Csak megülünk szépen,
Mint az álmos macska
Az udvar szögében.*

*Évszázadok során
Szidtuk az osztrákot;
Mert szemünkbe köpött.
Mert vérünkbe vágott.
Magyar halottakkal
Sokszor telt meg árok,
De szentek maradtak
Az osztrák császárok.*

*Elbukott az ország,
Talpra alig állhat
S mi tovább építjük
A hazug szóvárat.
Bár magyar nyakakra
Készítettek hurkot;
Becsések még mindig
Az áldott Habsburgok.*

Az ötlet-központból

Hogy az ember mindenkivel olyan goromba legyen, mint ahogyan az illető, azt megérdemli, ahhoz sok finom érzék kell.

Olvastam egy regényt X-től. Brávó! Magam is író vagyok és tudom, ki a tehetséges író, ki nem az. Jöjjön, hadd szorítsam meg a jobbát, kedves kartárs, de úgy, — hogy soha többé ne tudjon írni velem.

A nőtény szarvasbogár annál szívesebben fogadja el a himet férjül, minél nagyobb a him szarva. Az emberbogárnál annál nagyobb a férj szarva, minél szívesebben fogad el a nőténybogár más férfit himül.

Román tisztiszolgám egy nap csodálkozva mesélte nekem, hogy ő látta, amint a liftes néger egy fehér levelet vett a kezébe és a levél egészen tiszta fehér maradt; ő maga nézte meg. miután a néger letette.

(Bechtold)

SZÁLLÓIGÉK

WOODBRIDGE-n az egyik magyar üzletember körülment a járásban, hogy bekollektálja azokat a pénzeket, amik a “kosz cimerek”-nél voltak holmi portékáért. Egyik helyen a bodi az adósságnak csak egy csekély részét akarta kifizetni, amiért dühbe gurult a kereskedő és azt mondta a bodinak, hogy fizesse ki az egészet, hiszen ő látott egy öt dollárost is a bodinál. Erre azután a bodiból is kitört a virtus, megmutatta az öt dollárost, azután pedig darabokra tépte és lenyelte. “No, most azután senkijé se lesz az öt dollár” — vélekedett a bankönyelő bodi. Harmadnap az egyik üzletben egy átkozottul össze ragasztott öt dollárossal fizetett valaki s a kereskedő alig akarta elfogadni az ötöst.

Ha valaki hirtelen haragjában boldogot csinál, ezt mondják róla a woodbridgei magyarok:

— Ez is bankót eszik mérgében.

Rudnay primás udvari papja, Beck, egy kanonoki stallum kilátása reményében éveken át olvasgatta esténként a szentirást a primás tisztesskoru hajadon néjének. De a kanonokság csak elmaradt, s midőn Rudnay meghalt, Beck nem ment többé szentirást olvasni. Egyszer a néni megpillantja az ablakból s erősen intetet neki, hogy menjen föl. Beck pedig tagadólag rázva fejét, oda kiált: “Us me vi citali!” (Már kiolvastuk.)

Esztergom vidékén azóta járja a mondás:

— Ez is kiolvasta a szentirást.

OLVASTA-E MÁR

az amerikai magyarság legújabb könyvét, melynek címe: **“VÁNDORDALOK.”**
Irta: Szécskay György. — A 168 oldalas, diszkótésű könyvben szebbnél-szebb hazafias versek, amerikai históriák olvashatók. Rendelje meg azonnal, ára \$2.— Postafordultával megkapja, ki beküldi a 2 dollárt erre a címre:

Szécskay György

312 JOHNSTON AVENUE
Hazelwood Sta. Pittsburgh, Pa.

VIDÉKI KRÓNIKA

A CHICAGOI North Western vasutársaságnál nagyon sok ember vesztette el a munkáját, természetesen egy esomó magyar bodi is. Néhány nappal ezelőtt egy vidéki bodi ment látogatóba West Side-on lakó ismerősökhöz, akik keservesen panaszolták el a bánatukat, hogy azóta munkát sehogysem tudnak kapni. A vidéki bodi, aki még odaátról régi ismerősük, segíteni akarván dologtalan ismerősein, könnyű 5 dollár napi-dij melletti 8 órai munkát ajánlott fel nekik. A szerencsés bodik mind a tíz ujjukat megnyalták nagy örömeikben, mert olyan kedvezőnek találták a "dsáb"-ot. Megbeszélésük szerint egy West Side-i soft drink parlorban kellett találkozniok, ahol a munkát sóvárgó bodik pontosan meg is jelentek, míg a vidéki bodi ismerősük, aki természetesen a "Boss" szerepét játszotta, kis késéssel szintén megjelent — egy kis esomaggal a kezében. A végtelenül dolgozó bodik már türelmetlenkedni kezdtek a munkaadó késése miatt, kijelentvén neki, hogy "mi bizony nem fogjuk hiába lopni az időt." De a jószívű bodi azt mondta nekik, hogy ha nem dolgoznak is, az időt megfizeti. Mielőtt a kívánatos munkához a szerencsés bodik hozzáfogtak volna, előzőleg valamennyien néhány édes italt kebeleztek be, természetesen a jószívű munkaadó bodi jóvoltából. Az édességek elfogyasztása után pedig a kívánatos munkára került a sor, amelyet a dolgozni akaró bodik, olyan szívszorongva vártak. A munkaadó bodi ugyanis elővette a magával hozott zaeskrét, — ki-

bontotta és végigszórta a tartalmát a parlor közepén, amely nem volt egyéb, mint néhány font mák. "No, munkásaim, itt a munka", — szólalt meg a munkaadó bodi. "Lássatok hozzá és szemenkint szedjétek fel e néhány font kiöntött mákot." A majd kővé meredt, ámuló-bámuló bodik összenéztek, a bieska kezdett kinyilni a zsebükben és kezük ökölbe szorult, a tréfás kedvű vidéki munkaadó bodi pedig észrevétlenül eltűnt és úgy otthagya őket, mint "Szent Pál az oláhokat."

Az aurorai bodi nagyon rosszul lett a ködmönlétől és orvost hoztak hozzá éjnek idején a házbeliek. A doktor meg is érkezett, de tévedésből a szomszéd házba nyitott be, ahol a konyhában feküdt egy bodi ugyancsak a ködmönlé hatása alatt. A doktor neki látott és elkezdte dolgozni a bodit, bár az szörnyen tiltakozott a barátkozás ellen, sőt a medecinát is kiköpte, amit a doktor a szájába dugott. Végül fizetésre került volna a sor, de a bodi nem volt hajlandó a fizetésre, mert azt mondta, hogy ő nem hívatta a doktort. Nagy szóváltás lett a dologból s a doktor kijelentette, hogy ő elhivatja a nagybotost, ha nem fizet a bodi. Így azután mégis csak ki kellett szurkolni a beteget, de a bodi azóta is nagyon mérges, mert azt mondja, hogy beteg se volt, mégis fizetnie kellett a doktornak.

Grand Rapids-en az egyik bodinak nagyon fáj a háta és valaki azt kommandálta neki, hogy ve-

gyen az ujságokban hirdetett esoda-medecinából, mert azok biztosan használnak. Rendelt is a bodi öt doboz hashajtót, amit hamarosan beszedegetett, hogy annál hamarabb jobban legyen. De nagy baj kerekedett belőle, mert a bodi egy héten át állandóan sóhajtozott és még a szomszédba se mert elmenni.

Aurora környékén az egyik bodinak nagyon hullott a haja és azért beállított a borbélyhoz, hogy csináljon vele valamit, mert ő még ötven dollárt se sajnálna, ha meg tudná állítani a hajhullását. A borbély neki is látott a bodi fejének és bekente mindenféle kenőccsel. A kenés végén kijelentette, hogy ötven dollár helyett csak csekély 5 dollár járul a kenésért s még az öt dollárt is elmulatják majd együtt valamelyik esárdában. A bodi elment, hogy majd elviszi a borbélynak az öt dollárt, de még mai napig is viszi, közben pedig szörnyen díesekszik, hogy ő ötven dollárt se sajnált a hajáért.

A Chicago Spectacle House csodálatos ajánlata

Gyönyörű szemüveget küld próbára bárkinek.

Mindazok, akik szemüveget viselnek vagy a szemük fáj, irjanak erre a címre: Chicago Spectacle House, Dept. R. 503, 1462 W. Madison Str. Chicago, Ill., és kérjenek egy pár nagyszerű szemüveget próbára. Ezen szemüveggel elolvashatja a legapróbb betűt, befűzheti a cérnát a legfinomabb tübe, úgy közel, mint távol elláthat vele s megmenti önt a szem- és fejfájástól. A foglalat 10 karátos aranyozott, csinos és eltart életfogytig. Ne küldjön pénzt. Csak írja meg a nevét és címét, életkorát és azt, hogy mióta visel szemüveget. Elküldjük önnek a szemüveget 10 napi ingyen használatra. Ha nem tetszik, küldje vissza, ha pedig megszereti, úgy küldjön be csekély 2 dollár 95 centet. Ha azonnal elfogadja ajánlatunkat, akkor egy gyönyörű bársony bélésű tokban elküldjük a szemüveget. (Adv.)

VETERÁN PESTA

régi amerikai és Zöldfülü Marci **MARCINK**, hát mahónap csak te leszel mán itt a zöldfülü, merhogy a többi zöldfülüt nem eresztik be egy évig ebbe a kontriba, hát téged akár pénzér is lehet itt mutogatni. No de ugyis rosszul mán a biznic, hát mondok így legalább lehet maj valamicskét összehozni, mer mán ködmönlevet se adnak csak úgy írásra. Aszondik, hogy most pénz beszél, a szomjas ember meg ugat. Hej, hol vannak azok a régi lyó idők, amikor a zember bement a szalonba, kiparancsolt egy mérgest meg egy nagy sert oszt azutég aszonta a szalonos urnak, hogy írja fel a többi. Most mán minden házba szalon van, úgy mérik a ködmönlevet, akárcsak a vizet, de nem írásra, mer a misziszek semmit se adnak hitelbe. Oszt hogy kutya drága a ködmönlé, hát ebbe a szük világba csak arra keres a legtöbb bodi. No, de inni csak muszáj, merhogy mit csinálna a szegény ember, ha hejbe vóna néha a zesse.

Oszt hogy nemsokára itt lesz a fórgyuláj, hát gondolja meg a dógot minden hátralikas, merhogy akkor van a zöreg Dongó becses születésnapja, hát mondok legalább akkor legyék egy kis jókedve. A májner bodik ugyan készülnek a fórgyulájra, merthogy abba a zidőbe nagy üdnepek lesz a magyar bányászoknak kentökibe ahun a himleri majjánál üdnepelnek azok, akik megcsinálták a

magyar bányász kompániját, akiknek nemcsak majnája, de hidja, vasutja meg trénje is van osztég a magyarok megmutatták, hogy ők is tudnak csinálni nagy dógot, ha összefognak. Bárcsak így tennének a többi magyarok is, akkor nem kéne mindég panaszkonni. De hát a magyar csak akkor hisz, ha holmi meséket mond neki a sok svindlér oszt elveszi a pézit, akit otthon dugdos a szalmazsákba vagy a kuferbe.

No, de elég is lesz mán ebbül ennyi, mer aszondik hogy nem érdemes a borsót a falra hányni. Mán régen prédikálnak itt a magyaroknak, de azér a nóta mindég csak a régi marad, hogy annak hisz a magyar, akinek nem kéne hinni.

Esetek "Nyul Győzi"-ből

WHARTON-ban kirándultak egy éjjel a bodik a bucsér automobilján halászni. Megvetették a hálót, akárcsak a bibliabeli halászok, s rövid idő múlva valami nagyon rángatta a hálójukat. Azt hitték a bodik, hogy legalább is valami fiók cápa került a hálóba; igyekeztek is vele a part felé s mikor sekély lett a víz, de annál mélyebb a sár, a bucsér kiadta az ordert, hogy kerítsék be a hálót és feküdjenek rá, ő majd kiszalad az automobilhoz és elhozza a taglót. Mikor visszatért a bucsér, az egyik bodi kijelentette, hogy az ő kezében van a cápa füle, oda üssön tehát a taglóval. A bucsér oda is ütött alaposan, de a következő pillanatban elkiáltotta magát a bucsér öce, hogy az ő gummi csizmája van ott a lábával együtt és azt csapkodja a taglóval. Azóta a csintalan misziszek folyton cápa hust kérnek a bucsértől.

Alphan az egyik bodi ugyancsak pofozta az automobilját, merthogy nem akart elindulni. Arra ment egy másik bodi, aki azt a tanácsot adta neki, hogy öntsön bele egypár kvart "gyingyert", attól majd úgy megy, mint a veszedelem. Megfogadta a bodi a tanácsot, neki is indult a masina úgy, hogy csak a telegráf-oszlop tudta megállítani. A bodi úgy védekezett, hogy az nem baj, mert a masina hozzá van szokva az oszlophoz. De a megoldás 30 dollárjába került a

bodinak, aki megfogadta, hogy nem itatja többé a masinát a gyingyivel."

Kotlót ültetett az alpai miszisz libatozásokra és már előre örült a kis libáknak. Eltelt a törvényes határidő, de a libák nem jelentkeztek. A miszisz eleinte azzal vigasztalta magát, hogy kemény a tojások héja, azért nem kelnek ki a kis libák. De hasztalan volt a reménykedés; mert a kotló is élt a személyes szabadsággal és mialatt a miszisz eljárt a szomszédokhoz hirt hallani, azalatt a kotló is elment szórakozni a szomszédba. Így azután a tojásban maradtak a libák.

Woodbridgen egyleti gyűlés volt s az egyik jókedvű tag azt indítványozta, hogy a felvételi díjakat ne küldjék be előre a központba, hanem tartsák meg a fióknál és írják meg a központnak, hogy utánvét mellett vegye fel az új tagokat.

ÉRTESETÉS

Keresetnek Real Estate ügynökök, vagy eladók, akik hajlandók dolgozni ami társas alapon álló vállalatunknál, amely 10 százalékos jutalékot fizet farmok eladásánál és harmadfél százalékot olyan üzletnél, ahol városi ingatlant cserélnék be farmokért. Az ügynöké az a jutalék, ami a városi ház vagy telek után járul. Jelentkezékek levelben. A következő címen: Box 18 Care Dongó, 1060—25th Street, Detroit, Mich.

Földikém

NE ÉLJE FÖL A MEGTAKARITOTT PÉNZÉT amíg a munka megindulását várja, hanem

VEGYEN FARMOT

és legyen a maga gazdája. A farmer előtt nem csukják be a kaput, annak mindég van munkája és függetlenül élhet.

Cleveland környékén több jó farm van eladó, jöjjön és válasszon ki egyet magának. Itt jó utak vannak és közel a nagy városokhoz, úgy mint Akron, Lorain, Painesville, Ashtabula, Youngstown, Niles, Warren stb. ezek mind ipar városok, ahol jó piacok vannak.

Keressen fel vagy írjon:

HOLLÓ

farm irodája

8926 Buckeye Road, Cleveland O.

A DUGÓ

Budapesten "A Dugó" címen egy nagyon érdekes és változatos vicclap jelenik meg. A vicclap szerkesztője Bechtold Jakab százados, aki belépett a Dongó munkatársainak sorába és érdes magyar dolgokat ír majd a Dongó olvasóinak mulattatására. "A Dugó" című vicclap előfizetési ára egy évre egy dollár. Ha valaki érdeklődik a sport iránt, úgy rendelje meg "A Dugó"-t. Az egy dollár a Dongóhoz is beküldhető s mi eljuttatjuk illetékes helyre. Az alább közölt szemelvények az "A Dugó" című éleclapból valók.

OLVASÓINKHOZ!

A nyomdász béremelése (Nyb. M. L. Sz.) következtében a nyomda is drágult, úgy hogy lapunk árát legalább 9 koronára kellett volna fölemelnünk, hogy mindennapi fűcánnyelv-pástétomunk, három üveg pezsgőnk, egy doboz Ha-vonna szivarunk és a szinínövendékekkel bélelt külön proscenkói páholyunk biztosítva legyen. De mi beláttuk, hogy lehetetlen újabb terheket rakni a közönség vállára és elhatároztuk, hogy ellenkezőleg: könnyíteni fogunk a közönség — zsebén. A Dugó egy koronával olcsóbb lett, ez igaz. De, vigyázat, mázolvá, eme olcsósági hullám csak látszólagos, mert a lap terjedelmét egy harmaddal csökkentettük. Azt azonban az olvasó — úgy gondoljuk — ugysem veszi észre, azután meg majd kárpótoljuk őt azzal, hogy minél több hirdetést hozunk. Az Isten bocsássa meg őszinteségünket, de mi már ilyen buták vagyunk.

Mégis hisszük, hogy lapunk megér 6 drb fűgét — ennyit kapni ugyanis 6 koronáért. (De az legalább élvezhető? — Lásza, ebben megint Önnek van igaza.) Annál inkább hisszük ezt, mert tömörebb szedés és kisebb betűtípus használata mellett alig lesz a 8 oldalon kevesebb, mint amennyi volt 12 oldalon.

A SZERKESZTŐSÉG

UJ JÁRVÁNY A FŐVÁROSBAN

Uj járvány lépett föl a fővárosban. Különösen a zsidók hajlamosak a nya-

valyára. A páciensek tömegesen keresik föl a Belgyógyászati Klinikát és heves gyóormfájdalmakról panaszkodnak. A röntgenvizsgálat megállapította már, mi a bibi: valamennyinek az "annaknevezett" keresztény kurzus fekszik a gyomrában. Az orvosok pemeteuság-teát ajánlanak. Ez a tea úgy készül, hogy összevágják az Est, Pesti Napló, Magyarország, Világ, Az Ujság, Népszava, Nagy Magyarország, 8 Órai Ujság és az Egyenlőség egy-egy számát és kifőzik.

ARANYTANÁCSOK

Ha lóversenyző vagy, felejtse el azt a közmondást, hogy "aki mer, az nyer", mert mindenki mer tenni, aki tesz, és mi lenne a buki nyeresége, ha senkisémet vesztené?

Ha gyalogló vagy, felejtse el azt a közmondást, hogy "lassan járj, tovább érsz", mert neked úgy sem kell tovább érned, csak a céljig.

A KIS BÉLUS TUDJA MIÉRT...

Pines Fricuska, a 30 éve bakfiskorát élő hajadon látogatónak jött. Ölébe kapta kis, 2 éves fiacskámát, akit aznap öltöztettünk először nadrágba és azt mondta neki elragadtatással: "Bélus, tudod te, hogy én téged nagyon-nagyon szeretlek?" — "Tudom, — felelte a gyerek — mejt nadját van jajtam."

USZÓBAJNOK

feleségül venné azon jómódu asszonykát, aki kisegitené őt a vízből. Férjes nők "Majd elvállik", esetleg "Kint leszek a vízből" jelige alatt irjanak az óbudai téli-kikötőben lévő ingyeneszodába

Michigani farmok

80 akeros farm elsőrangú cukorrépa és cikória termőföld, 8 szobás téglaház, jó barn és egyéb melléképületek, mind tiszta asztalsima fekvésű agyagos föld. Ára 9000.00 lefizetés 1500 dollár, detroit házáért is cserélünk.

40 akeros farm, 5 akér erdő, a többi elsőosztályú föld, jó ház, és melléképületek. Ára 5000 dollár lefizetés 800 dollár, cserélünk detroit házáért is.

160 akeros farm, jó lakóház és barn, egyéb melléképületek. Ára 15.000 dollár lefizetés 3000 dollár, a többi megegyezés szerint törlesztendő vagy cserélünk detroit házáért is.

80 akeros farm, elsőosztályú föld. Jó ház és egyéb melléképületek. Ára 7500 dollár lefizetés 1500 dollár, a többi megegyezés szerint törlesztendő vagy cserélünk detroit házáért is.

Ezek a farmok Bay-City környékén vannak a cukorrépa termő vidék szívében, ahol már sok magyar embernek van farmja és nagyon szépen boldogul, sőt sok vagyont is szerzett magának. A farmok közel vannak iskolához és vasúthoz. Jó szagra és gazdasági felszerelésre mind egyik farmhoz szerzünk 1000—1500 dolláros kölcsönt, ha másra is van szüksége úgy mi mindenben segítségére leszünk.

60 akeros farm csak 12 mértföldre Detroittól egy kődobásnyira a kiontott uttol, gyönyörű 8 szobás ház tele pincevel, teljesen új patta cementtel leöntve, és más melléképületek, 10 akér szilves erdő, a többi elsőosztályú föld, 4 teljes tenen, 2 jó ló, 2 hasas koca aprójószág, minden elképzeltet és szükséges gazdasági felszerelés, a termés mind a farmmal megy. Ára 13.000 dollár, lefizetés 2500 dollár a többi könnyű törlesztés. Vannak ezeken kívül farmjaink eladásra, jöjjon, vagy írjon azonnai

MICHIGAN FARM AND LAND COMPANY
7835 WEST JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICH.

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS MINT A SZIKLA

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401.403 Jerome St. McKeesport, Pa
Pittsburgh State Bank

506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

MUFFOL MISKA

főburdos szavaltatai

MAHÓNAP a főrgyuláj is itt van. hát mondok erősen készítem a puska-porot, mer főrgyulájkor pitnyikék vannak oszt ijjenkor dukál lövöldözni. De azér több nap. mind puska-por, hát mondok vigyázni kell, hogy ugy ne járjon a zember, akár csak a nagyidaji cigányok jártak valamikor. Merhát puska-por nélkül keveset ér a zember.

Pricsporton meg a zegyik miszisz elment vendégségbe a cingel komához, akinél vót bőven ködmönle oszt ugy felöntött a miszisz a konty alá, hogy az ágy hejlett a zegyik bodi kuferjébe fekütt bele oszt csak másnap ébrett fel. A bodi meg igen haragudott, merhogy a miszisz a kuferjébe hagyott egy csomó emléket. Oszt azóta a cingel koma se igen kíváncsi a misziszre.

Buffalóba meg a zegyik miszisz ki akarta ölni a zapró házi állatokat, hát meggyutott valami juressa dógot, de a burdosoknak nem szólt rula. Eccer csak ugy teli lett a zaptész füsttel, hogy a burdosok maj megjultak oszt a zablakon másztak ki. A zegyik a lépcsőn akart lemenni, de annyit nyelt mán a fójajta füstbül, hogy hármát lépett egy hejlett oszt maj kitérte a nyakát. Ezér oszt a bodik veszekenni kesztek a misziszszel, aki girárét mondott nekik, merhogy neki senki se parancsol.

Kliulandba meg holmi lutrijázás vót oszt hogy a zegyik fuzek kicsorbult, hát nem lutrijázták ki, de odaatták a zegyik bizocsági bodinak, aki meg odaadta a zegyik miszisznek, mer aszondi hogy köcsön fuzék visszajár.

Órórán meg a zegyik bodi igen neki-busulta magát, merhogy girárét mondott neki a görlije. Ezér oszt mérgibe elment a többi görlikhez, oszt aszonta, hogy ő ért a doktorságho, merhogy színházat is jáccott mán, akibe ő vót a doktor, hát megmaratt

a hőmérője. De a görlik is girárét montak neki oszt most csak a misziszeknél tapogati a pulzust.

De nem szavazok mán többet, mer ebbe a szük világba még a szóval is spórolni kell. De azér ha valaméjjik miszisz tüzi játékot szeretne főrgyulájkor, hát csak izennyen, mer redibe vagyok.

OHIOI MIEGYMÁS

CLEVELANDBAN öt bodi elindult halászni a tóra. Mire a tóhoz értek, alaposan megáztak ugy kívül, mint belül. Halat persze nem fogtak, de annál erősebben és gyakrabban fogdosták az üvegnyakát. Közben ugyancsak megereedt az eső s a bodik bőrig ázva bujtak az automobilba és elkezdtek dalolni kinjukban. Lassankint el is aludtak mind az öten és mire felébredtek, szépen sütött a reggeli nap. A bodik kidörzsölték a szemüket és újból hozzáfogtak a halászáshoz, mert szegyenkeztek, hogy hal nélkül mennek haza. Szerencsére fogtak is egy rákot öten és büszkén mentek haza a zsákmánnyal.

Esküvő volt Clevelandban, csak-hogy esketés közben az eskető pap tévedésből hibásan mondta a vőlegény nevét. Meghallotta ezt az örömapa, aki örömeben előzőleg jócskán bekacsintott és nagymérgesen válaszolt, hogy az ő leányát ne adják oda idegen embernek.

Columbusban az egyik bodi nagyon megkívánta a kelkáposztát de a miszisz nem tudta, hogyan kell a kelkáposztát elkészíteni. Nagy tanakodás után megállapodtak abban, hogy felhívják a szállodában a főszakácsot és azt kérdezik meg a dologban. Közben a bodinak nagyon csurgott a nyála és csak ugy nyersen kezdte enni a kosárban levő kelkáposztát. Be is kosztolt belőle olyan alaposan, hogy orvost kellett hozzá hozatni és két napig volt a purgatóriumban. Azóta nem tanácsos a kelkáposztát emlegetni a bodi előtt.

Tiltonsville környékén háztűznézőben volt egy bodi, akinek tiszteletére nagy ebéd volt a lányos háznál. Evés előtt a háztűznéző bodi kijelentette, hogy ő leánynezőben csakis ezüst "eszscáj"-gal eszik. Emiatt nagy lett az ijedelelem és beszaladgálták az egész környéket ezüst evőeszköz után. A nóta vége az lett, hogy a háztűznéző bodi a vacsorával együtt ette meg az ebédet.

CLEVELANDI MAGYAROK!

Aki ebben a bolond száraz világban nagyon megszomjazik, keresse föl

TÓTH DÁNIELT

a Cumberland és East 93-ik utca sarkán.
Aki hozzá benés, az nem nyeli a nyálát,
mint az éhtyuk.

TANÁCSOT ORVOSSÁGOT

a legjobbat

Dr. VARGA JÁNOS

óhazai gyógyszerész adja

1299—2nd Ave. (68-ik St.)
NEW YORK.

FARMRA MAGYAR

Vegyen farmát, de ne olyant, amelyben hiába veti a drága magot és hiába adja rá a nehéz munkáját, azért vegyen jó cukorrépa termő, fekete, agyagos földet tőlünk közép Michigan államban Bay City környékén, ahol a Farmához értő magyarok vannak. Tőlünk vehet teljes felszereléssel és terméssel, olcsón és kevés lefizetéssel, mert a mi célunk csak az, hogy mentől több cukrot termeljünk. A farm árába beveszünk jó szerződést és értékpapirokat. Bővebb felvilágosításért vagy Farm árjegyzékért írjon a cég magyar üzletvezetőjéhez, Tojzán Antalhoz, erre a címre:

Sugar Beet Realty Co.

712 TENTH STR. BAY CITY, MICH.

KRÓNIKÁS ADOMÁK

(Samassa József volt egri érsekről.)

SZÉCHENYI PÁL gróffal, a ki egykor földművelési miniszter volt, történt egy alkalommal a következő eset. Az ifju gróf akkor még kispap volt s a nagyszombati gimnáziumba járt. Egy napon meglehetősen felelettel elégitette ki Samassát a görög nyelvből s ez által feljogosítva érzé magát arra, hogy a következő néhány leckeórán az Iliast az agrár politikával cserélje fel. De meg is adta az árát.

Másnap ugyanis belép az osztályba Samassa, oda áll a katedrához, végig hordozza szikrázó szeméit a tanulókon mint dárda vető Priamus a trójaiakon; az osztály lapul, zsugorodik, a fejek már alig látszanak ki a padból, midőn a katalógusból ezt a nevet olvassa ki a tanár: Reverende Széchenyi!

A megrémült gróf két kezét összeesapva, alig bir helyéről föl-emelkedni, arca halálsápadt lett s önkéntelenül mondja: "Semmit sem tudok."

Samassa vár, kérdez, segíteni akar, de nem megy. Kuliffay, akkor szintén kispap s az osztály legjobb tanulója, hogy a megzavarodott grófon segítsen, a katedra felé e szavakat mondja:

— Gazdasági gyűlés miatt nem készülhetett.

Samassa erre a következő szavakkal ültette le a grófi klerikust:

— Széchenyi István is foglalkozott a mezőgazdasággal, még lánchidat is épített, de azért a tudományt szorgalommal művelte.

Egyetemi tanár korában egy nyári délután kikérdezést tartott. A felszólított növendék gyönyörű folyékonyssággal szavaltta el a feladott tételt, mert, míg Samassa a nyitott ablakon át az udvarra kinézett, ő könnyű szerrel kiolvasta a könyvből az egész dolgot.

— Tisztelendő ur, szólt találó célzással Samassa, az ablakból visszafordulván, el tudná-e másodszer is ily szépen mondani?

— Miért ne? válaszolt a kispap, csak méltóztassék az ablakon másodszer is kinézni!

*

Mikor szepesi püspökből egri érseknek kinevezték, mindenféle kósza hír szállingózott rettenetes szigorúságáról.

Történt, hogy egy alkalommal inkognitó meg akarta tekinteni érseki székhelyét s Füzes-Abonyban kiszállott a vasuti kocsiból, hogy az egri szárnyvonatra átülhessen. Az állomás folyosóján egy falusi plebános álldogált, ki kollegájának vélvén a szerény külsejű főpapot, így szólította meg:

— Pestről jön, kollega?

— Igen, válaszolt az érsek kurtán.

— Hát hova tetszik utazni?

— Egerbe.

— Hallom hogy az érseket is várják oda a napokban. Mondják, hogy szigorú, akaratos ember és sok bajunk lesz vele. No hiszen csak jöjjön közénk, majd megpuhitjuk mi!

*

Ugyaníly alkalommal történt vele az, hogy Füzes-Abonyban egyik gazdatisztje megkoplaltatta.

Mint új érsek Budapestről jöven, Füzes-Abonyba ment, — szétnézni. Érkezése jelezve volt, hanem úgy, hogy Egerből fog jönni. Meg is tették fogadtatására a kellő intézkedéseket s az érseki gazdatiszt konyháján egész hekatombái sülték a jó falatoknak, midőn egyszer a füzesabonyi vasuti állomástól egy privát koesi egy urat hoz, a ki be se mutatta magát, hanem a helyett szörnyen kezdte a háziurat játszani. Mit a derék tiszt végre megsokalván, kaput mutatott Samassának azzal a kijelentéssel, hogy neki most ne alkalmatlankodjék, mivel ő ma a nagy urat, az érseket várja ebédre. És Samassa megtette azt a tréfát hogy elhajtattott Egerbe, a buzgó gazdatiszt pedig talán még ma is várja az egri érseket ebédre.

*

Egy alkalommal kikocsikázott egyik közeli birtokára, s elment a parochiára, honnét élvezettel szemlélte a gyönyörű vidéket, majd egy pohár vizet kért.

— Plebános ur, szólt, ez a gyönyörű kilátás megér ezer forintot; ez a pompás levegő másik ezret, ez a jó víz ismét egy ezret, tehát ily nagyszerű parochiája van, a többi jövedelmet nem számítva.

— Kegyelmes uram! válaszolt alázattal P. plebános, kegyeskedjék megvenni, nagyon olesón excellenciádnak fele áron oda-adom.

SÉRVBEN ZENVEDŐK

DOBJAK EL SÉRVKÖTŐIKET.

Ezer és ezer sérvben vagy szakadásban szenvedő ember talál enyhülést és szabadul meg a sérvkötő kellemetlen kínzásától STUARTS tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, határozza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalaku szorító köteleket. Hadd küldjünk önnek

INGYEN PRÓBÁRA PLAPAO

köteleket. Semmit sem számítunk érte, sem most, sem később. Hadd küldjünk önnek bizonyítékokat, hogy a PLAPAO PADS mit művelt másoknál. Hadd küldjünk önnek sérvről szóló könyvet. Eskü alatt tett vallomások az ország minden részéből bizonyítják, hogy a PLAPAO PADS-ek megjavították azt a kidudorodást, amit "sérvmek" nevezünk. NE VÁRJON, NE KÉSEDELMESEKEDJÉK. Küldje be nevét és címét MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadásról szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 3160 — Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
3 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1914 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

A FRANCIAK kapzsisága tul-
megy minden határon. A
"Külföldi Magyarság" című bu-
dapesti lap legújabb száma a kö-
vetkezőket írja a francia "élel-
mességről":

"A *Matin* című francia uj-
ság a nemzeti kapzsiságnak kül-
lönös módon ad kifejezést. Azt
ajánlja, hogy azok a németek
és magyarok, akik hazájukból
azért vándorolnak ki, hogy a
hadisarcból reájuk eső rész
fizetése alól meneküljenek, —
külföldön nyilvántartassanak
és hazájuk hadisarcának tör-
lesztésére arányos rész vállalá-
sára köteleztessenek. Ennek a
végrehajtását úgy képzeli,
hogy minden német és magyar
bevándorlót a vendéglátó ál-
lam adóztasson meg a hadi-
sarc törlesztési alapja javára.
A franciák is már kezdenek

tulsokat markolni, úgy, hogy
végül talán semmitsem kap-
nak, — pedig hát mintha egye-
dül az ugynevezett legyőzöt-
tektől akarnák magukat eltar-
tatni."

Ha a franciák továbbra is
ilyen emberségesen viselkednek,
akkor csakugyan elvesztik min-
den valamire való nemzet jó-
indulatát, s egy újabb kavarodás
esetén a franciák nem számíthat-
nak senkinek a barátságára.

Magyarországon még egyre
politizálnak és párbajoznak az
emberek. A letiport országnak
nemzetépítő munkára lenne szük-
sége, de a munkától még mindig
undorodva fordul el a nemzet egy
része. Nem csoda azután, ha Por-
zolt Kálmán így kesereg egyik
"Külföldi Levél"-ben:

"Az óházában még mindig
többen járnak kocsmába, mint
templomba vagy színházba.
És kevesebben forgatják a
könyvek lapjait, mint a kár-
tyát..."

Csodálatos dolog, hogy ezen
derék urak közül egyesek folyto-
nosan az amerikai magyarokat
figyelmeztetik a hazafias köte-
lességekre. Jobban tennék ezek
a jó urak, ha fölhangynának a sok
prédikációval és megfogják az
eke szarvát, vagy a kalapács nye-
lét.

A Himler Márton elnöksége
alatt működő magyar bánya rész-
vénytársaság július 2-án tartja
meg évi gyűlését, amelyre a pa-
pok, lapokat, egyleti vezetőket
s általában az egész amerikai
magyarságot meghívta a rész-
vénytársaság vezetősége. Bizo-
nyára nagyon sokan lesznek ezen
a gyűlésen, hogy személyesen is
meggyőződjenek arról, mit tud
alkotni a magyar erő és össze-

tartás. Ez a gyűlés nagy kihatás-
sal lesz az amerikai magyarság
jövőjére, mert ott meggyőződhet-
nek a kételkedők, hogy a magyar
is tud alkotni, csak akarat és
összetartás kell hozzá. A magyar
bányászok példaadása arra
fogja buzdítani a magyarokat,
hogy az eddigi légvárépítések he-
lyett komoly munkához fogjanak
és olyan vállalkozásokba fektes-
sék pénzüket, amely vállalkozá-
sok valóra tudják váltani a remé-
nyeket. Éppen ideje lenne már
annak, hogy a hiénák hizlalása
helyett komoly és becsületes vál-
lalkozásokban vennének részt az
amerikai magyarok.

Szakértők véleménye szerint
három billió dollárnál több kész-
pénz hasztalanul hever különféle
helyeken és így megbénítja az
egész országot. Elő tehát azok-
kal a rejtett és hasznot nem hajtó
pénzekkel, mert addig nem lehet
itt nagyobb változás, ameddig a
harisnyákban és szalmazsákok-
ban kussolnak a pénzek.

Nuga-Tone

**Az egyedüli orvosság, mely valaha
segített rajtam, mondja Mr. Molliar**

Philadelphia, Pa.
"Mellékelve küldök \$5.00-t 6 üveg Nuga-
Tone szerért. Tudomásukra akarom adni,
hogy mily csodálatos eredményt hozott nekem
az Önök nagyszerű Nuga-Tone szere. Ez
nemcsak akkor használt a mikor beszédtem,
hanem azóta állandóan igen jól érzem magam.
Fogadják leghálásabb köszönetemet őszinte
szívvel és imádkozni fogok, hogy még számos
más betegen is segíthessenek Önök. Sok más
orvosságot próbáltam már, de minden eredmény
nélkül. Egyedül csakis a Nuga-Tone segített
rajtam."
JOS. MOLLIAR.

A Nuga-Tone felsekerenti és erősíti az
egész szervezetet, ez egy csodálatos orvosság
gyenge, ideges, levert férfiak és nők részére.
Ez új életet ad a máj és beleknek, feleleveníti
a veséket, kiűzi a mérges anyagokat,
megszünteti a szeleket és felbűfögést,
rossz szagú lehetet és bevont nyelvet.
Nagyszerű étvágyat, jó emésztést, csilla-
podott idegeket és nyugodt felfrissítő alvást
ad Önnek.
Minden üveg Nuga-Tone EGY TELJES
HÓNAPI KEZELÉSRE ELEGENDŐ ORVOS-
SÁGOT tartalmaz, melynek ára \$1.00.
Vegyen egy üveggel még ma bármelyik jobb
patikában, szedje ezt 20 napig és ha nem
volna teljesen megelégedve az eredménnyel,
a patikáros készleggel vissza adja Önnek a
pénzét. Ha nem tudná ezt megszerezni az
ottani patikában, küldjön nekünk \$1.00-t
és fog tőlünk kapni egy teljes hónapra
elegendő szavatolt orvosságot, bérmentve.
NATIONAL LABORATORY, - 1018 So.
Wabash Ave., Chicago, Ill.

A Vásárhelyi ember

Irta: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

A KEDVES jó Alföldnek, mely olyan szomorú napot ül az idén, ha nincsenek is várkastélyai s ha nincs is tipikus gentryje, de vannak originális parasztjai, kikről ép úgy, mint a görbe Felföld táblabírói világáról jóízű adomák keringenek, — öregbitve a derék alföldi atyafiak iránti nyombust és szeretetet.

Ott van például a derék Kérdő Márton uram Hódmező-Vásárhelyen, éppen olyan híres ő kigyelme, mint Józsa Gyuri volt a maga idejében, csak hogy Kérdő Márton uram mégis sokkal különb ember.

Németh Albert valahányszor Vásárhelyre megyen, soha se mulasztaná el egy világért betérni ő kigyelméhez is, mert Kérdő Mártonnál mindig történik valami, amit idefönt a képviselőházi folyosókon szívesen meghallgatnak az örökké derült kedvű honatyák. Kivált a Németh Berczi szájából.

Németh Berczi valahányszor megy valahova, vagy jön valahonnan (pedig mindig jön-megy), megszedi magát adomákkal, de mindezek az adomák nem olyan érdekesek, mint a Kérdő Márton uram dolgai.

— Mit csinál Kérdő Márton? Hogy van a jó öreg Kérdő Márton? — kérdik Némethről, ha Vásárhelyről jön, mert ki ne ösmerné ő kigyelmét. Még a legnagyobb államférfiak is érdeklődnek utána.

Németh Albert minden évben meglátogatja Kossuthot Baraccóban. Olyan már ő az "öreg kormányzónak", mint egy évenként megjelenő kassai kalendárium, az ő megszokott jóslataival és anekdotáival. Ha nem jönne, még el sem hinné Kossuth, hogy már egy évvel lett öregebb. Nagyon örül a látogatásnak. Nem is csoda, mert olyan naptár Németh Berczi, amelyik mindig derült időt mutat.

Száműzöttnek, bujdosónak jó szerencse a derült égből egy sugár.....

Őt, hatszáz adomát visz el évenként Németh Berczi Kossuthnak, amiknek a schlagwortjait pontosan följegyzik a "Noteskönyvébe". — Kossuth nagyokat nevet ezeknek, mert csak az illedelmesebbeket meri

elmondani, de a legjobban mégis azokat szereti, amik a magyar népet karakterizálják.

Kossuth előtt sem ismeretlen már Kérdő Márton. Németh Berczi minden évben beszél róla eleget, sőt Németh Berczi nélkül is ösmerné már őt Kossuth, mert hiszen éppen Kérdő Márton uram az, aki neki a legnagyobb hűve és már pénzzel is segíteni akart rajta.

De sorjában maradjunk a Kossuth iránti ragaszkodás példáival.

Mikor 1857-ben divat lett megtagadni az adófizetést, bizony fölösleges elmondani is, hogy Kérdő uram is bezzeg tele torokból kiabálta a tetszetős nemzeti nótát: "nem fizetünk!"

Megfogadta szentül, hogy nem fizet s meg is tartotta volna, ha olyan körülmény közbe nem jön, mely a ládafiókba nyulni ösztözné minden áron.

Már hat év óta két fehér tulkot nevelt azon célból, mire azok megnőnek és meghiznak, akkorára be kell hogy jöjjön Kossuth. Mindig hitt, s mai napig is hisz a Kossuth bejöveteleiben. Azokat a tulkokat azon a napon fogja levágni s olyan dárídót csap, hogy egész Vásárhely egy hétig lesz részeg.

A tulkok éppen ebben az időben eredtek rendkívüli hizásnak, midőn az exekutorok ott garázdálkodtak nála, fölírva mindenféle eleven és nem eleven tárgyat. Bánta is a gazda, jut is marad is még; hanem mikor a tulkokat is el akarták hajtani, rimánkodásra fogta a dolgot, hajtsanak el mindent, csak azokat hagyják.

Az exekutorok nem engedtek, s teljesen csuffá tették Kérdő Mártont, mert az kénytelen volt az utolsó fillérig kifizetni az "átkos adót".

Hanem a két tulok közül még ma is megvan az egyik (a másik szegény határozottan bebizonyította, hogy nem várja tovább a szentnek sem Kossuthot, s jobb létre szenderedett.) Ez is nagyon öreg és vézna már, csak a csont zörög rajta, — de egy jóra való vacsora mégis kitelik még belőle, ha a "kormányzó haza jön".

Mikor — nem nagy ideje annak — arról panaszkodott Kossuth levelében, hogy folyton zaklatják egyes alkalmatlan emberek, váltsa be nekik a Kossuth-bankót osztrák pénzre, minek következtében az is előfordult levelében, hogy neki nincsenek kincsei, hogy szegény stb., Kérdő Márton uramat nagyon meghatotta az az egy szó, hogy Kossuth szegény, s mindjárt másnap egy picike bőrzacsokot varratott az anyjuka s abba a zacskóba 5 darab aranyat pakkolva elküldte Kossuthnak, megírva az ő tört ákombákomjaival, hogy "csak ne sajnálja magától az ételt-italt, semmiben se lásson szükségét".

Kossuth nagyot nevetett a naivságon, de nem sérthette, — az őt aranyat Németh Alberttel küldte vissza, hogy az adja át Kérdő Márton uramnak, — s jelentse ki neki, hogy még annyira nem jutott, miszerint másokra szorulna.

Egyszer "mameluk tisztviselőre" szavazott Kérdő Márton odahaza, mert nagyon közszeretben álló egyén volt az illető, s a város java úgy kívánta, hogy tehetségeinél fogva ő viselje ezt az állást.

Németh Berczi elhatározta megpirongatni ezért a választási napon a szokott beszélgetést kezdte meg vele:

— Hja bizony, nagy ember volt az a Kossuth Lajos, Kérdő Márton uram!

— De még milyen, nagyságos uram. Előre látott az mindent.

— Hanem jól járt kigyelmed, hogy a mai cselekedét még sem látta előre, mert akkor másképp szerkesztette volna a 48-iki törvényeket.

— Hogy hogy?

— Hát úgy, hogy ehelyett a mondat helyett: "és az egész nép az alkotmány sánca közé vétetik föl" odatette volna még azt a négy szót: *Kérdő Márton uram kivételével*.

Elvörösödött az öreg, s mikor Németh Albert eltávozott, félénken sugta a fülébe:

— Aztán arra kérem, ha már úgy *elszólta* magam a mai közgyűlésen, legalább ne tessék elmondani Kossuthnak.

Azóta nem is hisz a mamelukokban. Mikor most nem rég diszpolgárrá választotta Kussothot Hódmező-Vásárhely és egy aláírásokkal megtöltött diszalbumot szándékozott neki küldeni, Kérdő Márton uram volt az egyedüli, aki a polgármester által küldött iv aláírását megtagadta. Ő nem írja alá semmi áron, mondá ravasz diplomatikus mosolylyal.

— De Kossuthnak, akit annyira szeret kigyelmed?

— Neki se.

— Mondja meg legalább miért?

Márton csak a fejét rázta és begombolozott a kérdés elől.

Hanem Németh Berczinek aztán szépen kivallotta, hogy nem bizik ő az előljáróságban, tudja a gonosz praktikájukat, mikor már készen lesz az album, kocsira ülnek vele s elviszik Bécsbe — a koronaörökösnek.

GEGUS TESTVÉREK

EGYEDÜLI MAGYAR
VASKERESKEDÉSE DETROITBAN

A legfinomabb festékek, szerszámok és mindenféle házi szükségleti cikkek legjobb beszerzési forrása.

Hazai kaszák, kapák és ásók kaphatók.
8130 WEST JEFFERSON AVENUE
TELEFON: CEDAR 1184

KATONAI EMLÉKEK

Irta TÖMÖRKÉNY ISTVÁN

KÜLÖNÖS kis tábori helyőrségünkben odalent Novibazárban, lehattunk annak idején olyan négyszázhusz lélek-formán. Az idegen helyet tekintve: nem nagy társaság, de azért ez is különböző osztályokra tagozódott. Legtöbben voltunk persze gyalogosok, mivelhogy az irás szerint úgy is mink voltunk a hadsereg eleje. Azután volt egy kadétalja vártüzér, mint külön osztály, talán nyolc ember az egész. Azután voltak számvevő hivatalnokok. Azután volt két dragonyos katona, akik a tábori csendőrséget képviselték. Azután volt egy postaőrmeister, aki egymaga külön osztályt képezett. Meg ismét volt egy pékőrmeister, akinek az osztálya egyetlen legényből állott, annak parancsolt életre-halálra. Ez utóbbi urat úgy hívták, hogy harmadosztályú ételmezési segéd, s rendkívüli igyekezetet fejtett ki abban, hogy lehetőleg harmadosztályúlag ételmezzen. Egyébként tekintettel arra, hogy mégis csak az ételmezés az első, igen fontoskodva viselkedtek mindketten, különösen az öreg strázsamester, aki még a legelső csapatokkal jött le, ennél fogva a tiszthelyetesi és az őrmesteri fizetést is egyaránt húzta: a vén zsoldos boldog volt tehát és előkelő. Ha jött bort kóstolni, azaz, hogy inspicálni a jólelkű öreg generális a szomszéd faluból, akkor mindenképp fölálltak rendben és új ruhában a tábor udvarán és kijött írásban, hogy die Fahne ist zu hissen. Hát hiszen jól van, a Fahneról mindenki tudja, hogy a Regimenz Fáni, az az ezredzászló, amely különféle okok alapján a magyar ezredeknél ily sziverehető módon tisztelődik s ily példátlan lelkesedés veszi körül. Hanem hát, hogy mi az a "hissen?" Inkább katonák voltunk, mint német nyelvészek, így nem is tudtuk, de azért a parancs nyomán, ha már a Fániról volt szó, fölvonult az ár-bócsa a lobogó és lobogott ott, mint szokta, fekete-sárgán. Török katona és magyar katona, egymás szemébe nevetett, persze csak a szemével, mivelhogy a hapták hapták. És akkor ünnepi inspiciumra kivonult az élemedett pékőrmeister a maga pék-katonájával és fölálltak ketten egymás háta mögé külön osztályba. És jött azután a tiszteletreméltó ősz bácsi, a generális ur, hogy majd mindeneket inspicál, s a pékőrmeister stentori hangon vezénylő:

— Osztály, jobbra nézz!

Amire a harmadosztályú ételmezési segéd a fejét mereven, hogy úgy mondjam, jól kisütött tartásban vetette a generális

ur elé. A tábornok elhaladt előttük, tiszteletgett: vannak pillanatok, amidőn a komolyságot meg kell tartani.

Voltak azonban más foglalkozású népek is abban a kicsiny táborban. Ilyképp a szanitések, tán három, vagy négy, egy ezredorvos vezérlete alatt, köznyelven dögésznek nevezettek, de káplárjuk, mint jó borbély, halott csak imitt-amott akadván, az eleveneket borotválta és okarinán fűrűlyázott.

És voltak azonfölül a gálant katonasághoz tartozó szerzetek közül is ott némely népek. Persze csak a legcsekélyebb mértékben vettek, akik ama szekerészettel és mulizással voltak elfoglalva, amely szekerészet csak arra mehet, amerre kocsit nincsen.

Ugyanis a lentvaló népek sok évezredet átéltek anélkül, hogy országról fogalmuk lett volna. Ahol a rómaiak annak idején csináltak utat, hát azt használták, a hol meg nem volt, mentek a hegyen át, úgy ahogy bírtak: tamu góre, tamu dóle — vagy fölfelé, vagy lefelé, miután egyenesen memi ugysen lehet ott semmiképpen sem.

Ezért kelle tehát a vitéz lovasságból oly társaság is, amely kocsin ül és kocsituton tud csak járni, de egyben olyan is, aki olyan helyen is tud járni, ahol nincsen kocsit. Az e fajta katona félig-meddig lovas ugyan, de maga gyalog jár s kantárszáron vezeti az állatját, amelynek háta meg van rakva teherrel.

Nem igen ló, hanem inkább muli szokott lenni ez az alat: jobb fajta öszvér, a mely hihetetlen terheket elbír, ha vasnyereg van a hátán; a vasnyereg arról jó, hogy a teher alatt a bordái össze ne ropanjanak.

No, egyszóval négyszázhuszunkban sokféle fajtájú népség foglaltatott. Nem emlitve a levélhordási osztályt, amelyet egy karddal ellátott gyalogos töltött be és a vizityukokat, akik a Lim vizén csajkázak volna, ha a víz sebjétől tudtak volna; maga az őrnagy urunk is kétféle hivatalt viselt, mert amíg egyrészt a katonai dolgokban parancsnok volt, másrészt a civilis ügyekben konzul. És hát így némely fehérszínűek is főnhatósága alá tartozandók voltak. Négyszázhusz katona után mindig vetődik le egy-két afféle hazajavesztett fehérszínű, akit már mindenünnen kitoloncoltak, — ha e fehérszínűek módjólott berugtak és igen szidták a császárt, akkor a konzul becsukatta őket, más hely nem lévén, a katonabörtönbe. No jó.

Mint látható, mindenfélével el voltunk

látva, csak éppen a haditengerészet és a hegyi tüzérség képviselése hiányzott. Ámbár a tengerészetet a vizityukok képviselték, akik nagybátran csak kötélre kötött csónakkal mertek a vad vizekre ereszkedni. De nem volt hegyi tüzérségünk, ami mély gyászszal töltötte be a lelkeket; e lelkek előírás szerint voltak nyírva és borotválva. Volt ugyan fönt a hegy tetején a sánokban néhány vártüzér, de mit értek azok, amikor az volt a nézet felőlük, hogy nemsokára honvédek lesznek. Ez a nézet még abból az időből való, amidőn a honvédek piros nadrágot hordtak és paradicsomos üvegnek nevezettek. Ez időben minden generálist és minden vártüzért leendő honvédnek tekintett a baka, mondván: — Már kezd pirosodni a nadrágja. Mire tökéletesen bepirosodik, honvéd lössz. — A tüzéreknel nem vált be a jóslat, öreg generálisoknál inkább, bakanyelven szólva: inkábbabb.

Mindez a beszéd azonban egy árva gasarát sem ér, mert azért csak nem voltak hegyi tüzéreink. Ezen buslakodott még a hegyi pékütégosztály is: köznyelven így tiszteltük a harmadosztályú ételmezési segéd urat.

Annál nagyobb volt ennél fogva az öröm, amidőn híre jött, hogy, habár csak egy napra ugyan, de egy egész őrnagyalja hegyi tüzér érkezik a faluba. Társaságunk szeretettel várta ezt a katonaságot, amelynél nem a tüzér van lovasítva, hanem az ágyu. A tüzér gyalog jár, a muli viszi az ágyut és szalad vele hol ide, hol oda: a hová mondják. Délután értek hozzánk, másnap reggel mentek vissza Plevljére. Illendő volt jelen lenni távozásuk alkalmával is. Lengyel volt valamennyi. Ahogy a gyülekezőhelyen kora reggel összeálltak, a Lim párás ködébe kezdtek behangzani a szokásos katonai kiabálások. E gyalogított lovasságnál a vezényszó a formát illetőleg majdnem ugyanaz, mint a puskával löni tudó csapatoknál, ahogy már az szokás volt: Antreten, Rechts richt euch, Auf zwei Schritte rückwärts, Rechts um, Links um, meg mi egyéb.

A ház ablakából mindezt tűnődve nézi és hallgatja Kutásó János fiatal katona, inézt az alsótanyáról. Azután, amikor a csatogó vezényszavakat elunta, felkönyökléséből megbotrározva fordul be a szoba felé:

— Nézze mán, káplár ur, hát még ezöknék az ebatta pojákoknak is magyarul komandéroznak....

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS

MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. — Vasárnap 2-5 óráig

"Samu" sztrájkol

Nénik és Bácsik! Sok néni és bácsi tudakozódott, hogy miért hallgatok. Hát csak azért, mert én a tettekben hiszek és nem a beszédben. Erről az édesapám is meggyőződött, mert mikor nem volt otthon, segíteni akartam neki és úgy szétszórtam a cimszalagokból az ólmot, hogy egy hétig nem tudták összeszedni. Azér tehát ne csodálkozzanak a nénik és bácsik, ha most valamelyikük nem kapná meg a Dongót. Ez a kis segítség nagyon keserű volt nekem és egyelőre besztrájkoltam. Föltettem magamban, hogy ha annyi sok bajjal és olyan kevés haszonnal jár az újságszínálás, hát én nem leszek újságos. Többet nem is szólok, mert attól tartok, hogy megint kihuzom a lutrit, pedig elég volt belőle, mert három napig enni is csak állva tudtam. Most tehát sztrájkolok erősen.

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomra, a világhírű

"SURE" PILULA

kikurálja.

50 CENT ÉS 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.
361 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO.

ARANY JUBILEUM

AMERIKÁBAN sok mindenféle nagy dolog történik, de még a nagy dolgok között is feltűnik a Pittsburgh-i KAUFMANN-féle hatalmas üzlet, amelyet az egész országban a "THE BIG STORE", vagyis a "nagy üzlet" néven ismernek az emberek. Amerikában sok a nagy üzlet, de a KAUFMANN-féle "nagy üzlet" sokban különbözik a többi üzletektől. Ez nem is annyira üzlet, mint inkább egy hatalmas közintézmény. A KAUFMANN-féle "THE BIG STORE" jubileumot ünnepel és ehhez a jubileumhoz az amerikai magyarságnak, — első sorban a Pittsburgh környékének, — van beleszólásuk és pedig nem csak azért, mert ott szükségleteiket bevásárolják, hanem inkább azért, mert ez a "nagy üzlet" gondoskodott arról, hogy az itteni nyelvvel és szokásokkal ismeretlen bevándorlók ezrei részére egy olyan külföldi osztályt rendezett be, amelyhez hasonló alig van egész Amerikában. A KAUFMANN-féle üzlet "külföldi osztályának" vezetője HAAS ARNOLD, egy magyar ember, aki fényesen bebizonyította azt, hogy a magyar sok mindenre rátermett és a legnehezebb körülmények között is megtalálja a helyes utat és módot.

A KAUFMANN-féle üzlet jól megválogatja vezető embereit s csak annál nagyobb elégtételünkre szolgál, hogy a jubiláló cég egyik vezető embere — magyar. A jubileumát ünneplő KAUFMANN cég példát mutatott a magyar írás támogatásában és a magyar lapok hasábjain igyekezett nemcsak értesíteni, hanem sokszor tanítani is az amerikai magyarokat. E cég ezzel még jobban megmutatta, hogy érdeme szerint megbecsüli a nehezen dolgozó és gyakran félreértett bevándorlókat. Természetes tehát, hogy a bevándorlók örömmel köszöntik a jubiláló céget s a magyarok kétszeresen is örülhetnek annak, hogy a jubileumot ünneplő cég vezetője magyar ember.

ÉRTESÍTÉS

Wodbridge-en (N. J.) Behány Antal honfitársunk volt szíves elfogadni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt az ottani magyarság jóindulatába.

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga central 3350—R, Bell Main 5720.

Jóraloló magyarok

Ujabban a következő jóraloló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak: Bazsó András Cleveland, Kish Ferenc Buffalo, Koleszár János Wharton, Naményi J. K. East Chicago, Szécskay György Pittsburgh, Naményi B. L. Buffalo, Andaházy A. Sándor Chicago, Szathmáry József Trenton, Fodor R. D. Milwaukee, Tóth János New Haven, László Sándor Detroit, Tóth Pál Passaic, Varding J. Alpha.

Fogadják a Dongó köszönetét.

A STOYKA-FÉLE GULYÁS TERJESZTÉSÉRE

Ügynököket és viszonteladókat keresünk. ::

Kérdezze meg a kereskedőtől, hogy tart-e már

STOYKA-FÉLE MAGYAR GULYÁST?

THE GOULASH
DISTRIBUTING CO.

1060—25th ST. DETROIT,
MICHIGAN

Buffalo és környéke

IGAZ, hogy minden fehér eseléd tet-szeni vágyik, de ennek a vágyakozásnak is vannak bizonyos fokozatai. Az itt elmondandó história csak anynyiban áll összefüggésben a Miss-szel, amennyiben a szóban forgó hölgyet egy pákosztos bodi megkárosította.

Az eset úgy esett, hogy az egyik bölényesdi magyar háznál lakik egy italkedvelő bodi, aki a munsájn iránt különös előszeretetet tanusit s tudja Isten! érzeke is van az iránt, hogy a rejtett helyeken levő ködmönlevet fel is találja.

A házigazdának van egy csinos, szemrevaló eladó leánya, akinek a haja, "mostanában" szőke. A mi csinos fruskánk, a hajfestőt tartalmazó üveget, talán feledékenységből, a többi üvegek közé a polera tette. A mi bodink az egyik reggel igen megkivánta a begyőreszt s mert máskor is talált azon a bizonyos polcon sziverősítőt, hozzáfogott keresni a remélt testi italt, de valami ügyetlen mozdulattal a dugatlanul hagyott hajfestő szeres üveget oly szerencsétlenül dütötte el, hogy annak tartalma a fejére ömlött s a bodi szép barna haját féldalalon szalma sárgára festette.

Mikor a póruljárt bodi meglátta a hajának ily módon való elváltozását, annyira megrémült, hogy a saját száján majd kiesett. Szegény bodi nem tudott egyebet tenni, minthogy rögvest beteget jelentett és vagy hat hétig merő gavallériából nem ment munkába, hogy a Miss-nek hajában rejlő kozmetikai titkát megőrizze.

Az alábbi eset meg a híres acélvárosban, Lackawannán történt, ahol egy greenhorn asszonyka már hetek óta nyomja az ágyat egyik bölényesdi

kórházban, mert a ködmönlé gyártás nem ment akadálytalanul.

A szóban forgó miszisz mostanában jött ki az óhazából. Hogy aztán a megélhetés terheit, na meg a kihozáttal járó költségeket is valahogy mielőbb behozzák, a férjuralommal hozzáfogtak a munsájn gyártáshoz.

Egyik este is szépen feltették az üstöt s alágyujtottak. A férj uram alapos oktatást adott az asszonykának, beavatta őt a pálinka-főzés titkaiba, s miután éjjelre dolgozott — elment munkába.

Az asszonyka aztán lesi-várja, hogy mikor kezd már az a finom begyőresz csepegni, de biz az sehogys sem indult meg, mert a cső el volt valahogyan dugulva. Erről persze a miszisznek fogalma sem volt és így nem is próbált ellene tenni semmit. Ámde a tulfeszült gőz egy idő múltán — hogy nem talált utat másfelé — szétdobta az üstöt, melynek tartalma azonnal lángot fogott és hát a miszisz is csunyán összeégett.

Jöttek a tűzoltók, akik a tüzet lokalizálták; jött az ambulance, hogy a misziszt a kórházba szállítsa és végül jött a rendőrség a szétrobbant üst földi maradványaiért, hogy azt is be szállítsák a — rendőrállomásra.

Ez a história pedig még télviz idején történt, amikor történetesen hó is volt. Bölényesden az egyik Rano Streeti miszter nagyon megkivánta a káposztás galuskát. Addig kunyorált, kérte a feleségét, hogy csináljon neki káposztás galuskát, míg végre megígérte neki az asszony, hogy lesz káposztás galuska, ha a miszter hoz a sztórból — káposztát. Boldog volt a miszter, örömeben be is hörpentett egy-két mirgöst s aztán indult a sztórba káposztáért. Ki is választotta a leghatalmasabb fejet, amit aztán hóna alá csapva, igyekezett hazafelé. Utközben találkozott a komával, akivel a napieseményeket, politikát, megymást megtárgyalandó, betért egyik utbaeső szalonba. A sok beszédben kiszáradt torkot gyakran öblögethette, mert amikor kijött a szalonból, a föld igen mozgott a lába alatt sőt annyira mozgott, hogy a káposzta kipottyant a hóna alól s beleesett a frissen esett hóba, amit a miszter — sajnos — nem vett észre. Otthon aztán csak ámult-bámult a miszter, amidőn a miszisz a káposztát kérte s ő azt nem találta a hóna alatt. A nóta vége az lett, hogy a miszter ábrázolja úgy nézett ki másnap, mint-

ha a miszisz azon próbálta volna ki a káposztagyálat.

North Tonawandának is meg van a maga eseménye, melynek főhősei egy elaggott szürke ló és egy magyar suszter. A történet ez: a szürke ló gazdája, egy magyar farmer, egy szép napon egyik magyar korcsmában szomorodott szívvvel jelentette, hogy a szürke végelgyengülésben — kimult. Vállalkozó szellemű férfiut keresett, aki a szürkét kivetkőztesse ruházatából. Az épp jelen volt suszterünk rögvest vállalkozott is és aztán együtt elmentek a szürke ravatalához.

A mesterünk hozzá is fogott a nagy munkához, de amint az első vágást megtette a szürke hátsó lábán, bizony a szürke megsokalta a csiklandozást és olyat rugott a suszteren, hogy az istálló oldalát majd kiütötte. Suszterünk pedig heteken keresztül sántitva rötta az utcákat és sűrű bajusza alatt gyakran megeresztett egy-egy káromkodást, amelyben a szürkét és gazdáját áldotta az ő balesete miatt.

Clevelandban az öreg Laczkót
Jól ismeri minden magyar:
Keresse föl "dráj szalonját",
Ki "száraz" sört inni akar.
Kufferját is elmuffolja
Laczkó truckja nagyon hamar.

LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlings.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-R

Dr. Harry W. Kohn

az egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.

2260 West Jefferson Avenue
a Carry Street sarkán

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől
a legegyszerűbbig a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 West Jefferson Avenue

DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175

MEGY A GŐZÖS

Himlervillen, a Himler Coal Co. bányatelepén megindult a társaság által épített rendes szénszállító-vonat. West Virginiát és Kentuckyt köti össze az amerikai magyarok bányájának vonata, mely Martins Countyban az első vasut.

Most már teljes erővel folytatja a munkát a Himler Coal Co.

WEST VIRGINIA felől a kentuckyi határban A MI gőzösünk fűtyszava hasogatja a levegőt. Vashiddal szögeztük össze a Tug River partjait, neki szegtük a csákányunk élet a kentuckyi szikláknak, hogy kaput törjünk magunknak — és két esztendei küzködés, két esztendei verejtékes, bátor bizakodás után, május 21-én délután, pontosan két óraker a kermi állomásra utraindult A MI sínparunkon A MI vonatunk, hogy belekapcsolja az amerikai vasúthálózatba az amerikai magyar bányászoknak — a mindannyiunk pénzén épült és a mindannyiunk munkájának verejtékével vakolt — bányatelepét: Himlervillet is.

Két esztendővel ezelőtt hozott minket ide a jó sorsunk. Azzal jöttünk ide, azzal az elszántsággal, hogy akármilyen történjék is, ha mindjárt százszor esküdnék is ellenünk a balsors, az álmainkat nem fogjuk megcsalni és nagygyá — erőssé fogjuk tenni az amerikai magyar bányászoknak a becsületes testvériesség jegyében megálmodott s megépített bánya-vállalkozását: a Himler Coal Companyt. Két évvel ezelőtt, mikor megvetettük itt a lábunkat, csak a föld mélyén megbújt szén-rengeteg volt a telepnek egyetlen értéke, a kiaknázhatatlan szén, mely halálos hallgatagsággal szunnyadt a lábaink alatt. Itt-ott bujkált csak a hegyoldalban egy-egy szegényes viskó, végeláthatatlan, messzi kukoricásba fult körülöttünk minden. S két esztendő után — nem mi mondjuk ezt, de így mondja West Virginia és Kentucky körülöttünk élő amerikai népe — tökéletes felkészültséggel, a bányatechnika minden modern szerszámaival a kezében vág neki az igazi munkának Himlerville. Vannak nagyobb, hatalmasabb bányák Amerikában, de tökéletesebben, modernebbül felszerelt aligha van. Sűrű rajjal épülnek a minden kényelmet nyújtó munkaházak, a tiplink és villamostelepünk egyenesen műszaki látványosság számába mennek, két hidat építettünk, a vonatunk vigan szalad Kermit-Warfield s Himlerville között, úgy, hogy tárnaink mélyéről a nagyszerű bőségben kinálkozó és elsőrangú minőségűnek elismert szénkorlátlan mennyiségben dobhatjuk piacra. A MI vonatunk szállítja, nem vagyunk ráutalva senki jóakarására. Ezért volt ünnep, nagy jelentőségű piros betűs nap a mi életünkben a múlt szombat, amint először fűttenetett a himlervillei határban a mi gőzmozdonyunk.

Nem üzleti elszámolással akarunk ezen a helyen szolgálni. Julius másodikán lesz Himlervillen a Himler Coal Company részvényeseinek nagy-gyűlése, a mikor apróra elszámolunk majd arról, hogy sáfarkodtunk a gondjainkra bizott sok százezer dollárral, mit csináltunk eddig és mit csinálunk majd ezután. Mi nem a szó rideg értelmében vett üzleti vállalkozásnak tekintjük magunkat, de úgy érezzük, bizonyos fokig amerikai magyar közintézmény is a Himler Coal Company, hiszen ez a vállalkozás amerikai magyar pénzen épült, az amerikai magyarságban rejlő cselekvő erőnek a bizonyosága, minden anyagi és erkölcsi haszna amerikai magyarokra hárul vissza. A Himler Coal Companyval az amerikai magyar lelkekből leledzett álmok váltak valóra, az okos, céltudatos amerikai magyar áldozatkészség és a józan, becsületes amerikai magyar vállalkozói szellem segítette minket át az első kapavágás nehézségein — joggal vallja hát magát a Himler Coal Company amerikai magyar közintézménynek és épp ezért julius másodikán nemcsak részvényeseinket fogadjuk majd hálás megbecsüléssel, hogy itt a helyszínen adjunk számot eddigi munkánkról, de szívesen látott vendégként, testvéri szeretettel köszöntünk minden amerikai magyart, aki személyesen is meg akar győződni róla, mit tud teremteni, mit tud csinálni néhány maroknyi amerikai magyar, ha megértik egymást, összefognak és nem másnak, de maguknak dolgoznak.

A szénereink gazdagok, bőségesek, a szénünk elsőrangú s a tárnákban dolgozó bányász szempontjából pompásak a viszonyok. Tiplit kellett építenünk s villamostelep, hidakat kellett emelnünk, sineket kellett lefektetnünk, hogy minden felesleges kitérő-kerülő nélkül, olcsón és gyorsan A MI vonatunk fuvarozhassa le a kermi vasúti állomásra. A MI szénünket — ezzel a munkával szombaton készültünk el, úgy hogy most már teljes erővel, teljes gőzzel folyhat a munka. Két esztendővel ezelőtt még ezen a környéken is gunyos mosolylyal fogadtak minket, valahogy úgy néztek ránk, mint akik lehetlenségre vállalkoztak — s ma büszke örömnünk, nagyszerű elégtételünk, hogy Martin county minden érdemes embere, az itteni amerikai közelet valamennyi súlyosabb szavu tényezője csak az elismerés hangján, a dicséret szavával nyilatkozik az amerikai magyar bányászok bányatelepéről. Megbecsülnek minket, szeretnek minket, nem magunkért, de munkánkért, melylyel a két év előtti kukoricások helyén egy modern, virágzó, egészséges bányatelep alapjait raktuk le és nemcsak a magunk javára, de az egész vidék nagy gazdasági hasznára megépítettük Martin countyban az első helyi érdekű vasutat, melyről a bennszülött kentuckyaiak ötven évig csak álmodoztak, de melyet az amerikai magyarok rövid néhány hónap alatt meg is építettek.

Különösen sok a köszönni valónk a részvényeseinknek: biztak bennünk s mi igyekeztünk is a bizalmukra rászolgálni, elnézők s megértők voltak velünk szemben, nemcsak a pénzükkel voltak a támogatásunkra, de jóakarattal s türelmükkel is, ami aztán nagymértékben hozzá is járult ahhoz, hogy eredménnyel dolgozhassunk.

A virágos, napfényes kentuckyi hegyoldalban fűgén, szorgos sietséggel épülnek a munkaházak, éjjel-nappal zug a villanytelep, szakadatlanul duruzsol a tipli, lent a tárnákban serény kezek csákányozzák a szén — melylyel a mi vonatunk rohangat Warfield felé. Teljes erővel folyik a munka, tul vagyunk a kezdeten és ebben a nagy, nekünk felejthetetlenül drága, ünnepies percben nem tudtuk megállni, hogy ne kiáltssuk az amerikai magyarság és a Himler Coal Company részvényesei felé: mindent, amit eddig csináltunk és mindent, amink van, az amerikai magyarságnak, a velünk társult amerikai magyar munkaszeretettnek és a segítségünkre sietett amerikai magyar áldozatkészségnek köszönhetünk. Mondassék is hát hála érte.

HIMLER COAL COMPANY IGAZGATÓSÁGA
HIMLER MÁRTON, elnök.

BESZÉDES LEVÉL

Mélyen tisztelt Kemény ur!

A Dongó cím oldalán levő kép úgy megragadta figyelmemet, hogy nem tudok annak a vágnak ellent állani, hogy egypár sorral fel ne keressem önt. Porzolt Kálmán ur arra hívja föl az összmagyarságot, hogy szerszük és támogassuk egymást.

Bizony mondom ezt kellene minden magyar lap első oldalára írni, hogy **Magyar szeresd a Magyarat.**

Önnek, mivel az ön lapja vicclap, meg lehet azt is bocsátani, hogy azt írja az első lapon levő kép alá:

"A jó öreg riska, a melynek folyton le kell tejelnie".

Hát, uram, ha megfigyeljük a gyűjtési akciókat, én azt állítom, hogy az amerikai magyarság adott ugyan, azért is köszönet a mit tett, de nem tett eleget számarányához képest. Nem vagyok én ellene a szórakozásnak, de ha a moziba kevesebbet mennének egyesek és minden hónapban csak 1 dollárt küldene minden amerikai család egy otthon szendvő szegény családnak, 1 dollárral havonta mennyi könnyet törülne le és mennyi családot menthetnének meg a végpusztulástól.

Például, ha az amerikai magyar lapok közölnék a budapesti menekültek vagy szegény, segélyre szorultak névsorát és az ittlelvő amerikai magyar család nevét is betennék, aki elfogadná egy szerencsétlen család segítését ilyenformán:

Nagy Lajos családját, Csengeri ut 4 szám, pártfogásába veszi Szabó István és családja, 2679 E. 98, Chicago, Ill.

Egy dollár Magyarországon egy egész hónapi fizetést jelent. Egy egész hónapra keresztül kenyeret ad az ember egy egész családnak; mi csoda felemelő érzés ez.

Mi el sem tudjuk képzelni, milyen nagy most ott a nyomor. Nem gondolom, hogy van igaz magyar, a ki nem így gondolkozna:

Egy hónapban két tucat narancs-csal kevesebbet veszek és azon a pénzen, a mi megmarad, eltartok egy nyomorgó családot egy egész hónapig.

Vagy inkább egy kicsit félre taposott sarku cipőben járok.

Vagy csak kétszer megyek egy héten a moziba, nem pedig ötször.

Ha valaki 1 dollárból el tud tartani egy hónapig egy egész családot és azt megteszi addig, amíg a volt ha-

zája rendbe szedi magát, talán nem is kellene sokáig: félévig, egy évig, vagy legtovább 2 évig segíteni. Nem úgy érezhetné-e magát, mintha benne lakoznék az Isten.

Az ilyen cselekedetek láttára minden ellenséges érzületű nemzet — a kinek oda dobtak egy-egy darabot az ezer éves magyar ország testéből, elismerné majd:

Hogy a magyar nem egy elpusztulásnak indult nemzet; mert a magyar, egy a földmivelő, mint a mág-nás osztálybeli egyaránt **nemes ember**, mert a szívükben hordják a nemesi levelüket.

Az amerikai nép pedig egy csapásra, minden fondorkodás ellenére, megismerné és megértené a magyar népet. Honleányi tisztelettel
Cleveland, O. **Orbán Mártonné**

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
::: AZ ALLAMNAL :::

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

Ezt is "megfiksolták"

DR. M. NOGRADI

CHROPRETRIK

161 Main Staten

Tottenville, Staten Island

Oses Magyar. Testvireyinknek Kik.

Beteg Siyben Szenvednek, Enek

Avarosnak Belyeyek, Es Perth

Amboyi Nak, Oses Magyar-sagnak.

Aki Akarsegitetni, magán azov betegtesten, es most Mivel eyn itvagyok

Dr. M. Nogradi

Enek avarosnak Neypnek segicsiygre, Hogy az egisiygen segicsek, Tesenek Folkeresni, Itvagyok Ofiszomon Minden Napon.

Deylutan, 2 Tovtul Este, 6 Tik.

Azokon Mindiyk, Lehet Az Udovalat Lehet Hozamyoni Minden Nap.

Aki akar Segiteni Magan, Chropretrik orvos altal, mostlehet, mar 1000, es 1000, segitetung mostis iten segitung akicsokyon.

Yohet Batran Erecimre,

Dr. M. Nogradi

THE PEOPLES STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK

A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke, főlöszleg és elosztatlan haszon \$14,000,000.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.
Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

7870 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön! Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat. Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

TALÁNY

MI EZ?

AR 6-h ÁS

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1921 július 2.

A május elseji számban közölt talány megfejtése:

CSICSÓNÉNAK HÁROM LÁNYA.

Helyes megfejtést küldtek be a következők: Kovács István, Pollák Mariska, Gyuró Ignácné, Iszvák József, Belenszky Jánosné, Puj Péter, Bognár János, Vukar József, Kocsis J., Zsuk Miklós, Konik János, Belenszky Péter, Mrs. J. Csapó, Terney Mihály, Kelemen József, Bondor István, ifj. Szuhay Dániel, Dobos László, Geier Mariska, Czipa András, Csernyický Péter, Gasko Julia, Cseh József, Kállay Dániel, Mrs. M. Söveg, Puskás Imre, Géczy Lajos, Mrs. J. A. Hornyák, Fodor Jánosné, Nagy Lajos.

A jutalmul kitűzött könyvet Fodor Jánosné (Guyahoga Falls) nyerte meg.

Csak magyarul

Piknik

Piknik

MEGHIVO

AZ Alliance magyar munkás othon az év Junius 12 vasárnap nagy szabású Piknikét Rendezi a nemesi társasági féle farmon

Az melyre úgy a Vidéki mintallincai magyar honfi társakat tisztelettel meghívja a Rendezőség a Talp alá való miszisz majlát vonós zenekara fogja szolgáltatni, egyjéb ételről és italról gondoskodva van Tehát a ki kelemes napot akar eltölteni az legyen szíves meg jeleni a mint előre is köszön az othon Bizottság tagjai

Automobilok 9 órától magyar othon előtt Rendelkezésre áll a vendégeknek Belépti Díj fért 50c Nőknek 25c

Tisztelettel a Rendezőség bizottság

Az netalán Rosz esős idő miljan következő vasárnap meg lesz tartva Piknikünk.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

2204 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN és KICSINYBEN

MAJNER HISTÓRIÁK

TOMSBREEKEN az egyik miszisz nagyon szeretett volna "ház-bósz" lenni, vagyis afölött rendelkezni, hogy ki hol lakják. Szörnyen kereste az alkalmat, hogy ezt a kívánságát megvalósíthassa. Egyszer azután az egyik szomszéd tehene az udvarukra tévedt és ott hagyott bizonyos emlékeket. A miszisz rögtön szaladt a szuperhez, elpanaszolta a dolgot és arra kérte, hogy tegye meg őt "ház-bósz"-nak, mert ez az állapot türehetetlen. A szuper elmosolyodott és azt mondta, hogy neki nem kell olyan bósz, aki még a tehén bizniszébe is beleüti az orrát.

Nagyon drágálta az egyik üzletember miszisz a vörös hagymát és megparancsolta a miszsterének, hogy addig menjen, amíg olcsó hagymát nem talál. Fel is készült a miszter és a fiával együtt elment egész New Yorkig, ahol végre találtak is olcsó hagymát, ami összevissza csak 500 dollárba került az utiköltséggel együtt. Hát spórolni kell ebben a szűk világban.

Johnston Cityben járt látogatóban egy szürkehajú bodi és mikor jól beszedegetett, haza akart menni, csak hogy "tekszit" nem talált s azért fogadott egy bodit 3 dollárért, hogy tolja őt haza "vilbár"-on. Egy darabig ment is a tolás, de egy helyen felborult a "vilbár" és úgy kirepült a pasas, hogy betört az oldalbordája. Azóta nem kívánja az olcsó "tekszit" való utazást.

CHERRY GROVE

Barna Molasses

Tiszta cukornádból — 42 fokos

Cukortartalma 50 százalék

Tíz gallononként \$5.00, a szállítást mi fizetjük. Az összeg előre beküldendő. Rendelje meg a következő címen:

Alexander Molasses Company.

CINCINNATI, OHIO.

A DONGÓ POSTÁJA

K. G. A betegeket köszönettel vetjük, a históriát kidongjuk.

V. J. A betegek kórházba kerültek, a viccek kidongódnak. Várjuk a folytatást.

R. S. Azt írja, hogy küld "egy kis tréfát", pedig az egyáltalán nem kicsi és ráadásul ceruzával van írva. Hát még ott sem árulnak tintát?!

F. B. Samu köszönettel vette a betegét. Samu egyébként nagyon meguntta az ujságírást.

L. J. Lesz belőle valami. A betegért köszönet.

V. J. Muffol gondjaira bízta.

N. J. Samu köszöni a horogra való. A tréfákat fölhasználjuk s nem hagszunk meg az ígért előfizetőkért.

M. T. Nagyon sok arrafelé a vicc, de kevés a beteg, már pedig néha fordítva is lehetne.

G. J. Köszönet a betegért, a tréfák sorra kerülnek.

T. M. Ezek a tréfák már nagyon régiek és jólismertek. Küldjön valami újabbakat.

S. J. Sok ilyen előfizetőre lenne szüksége a Dongónak.

A. B. Muffol Májk ur elrántja majd a nótát.

Sz. J. Faragunk belőle valamit.

Több dolgról máskor lesz szó.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állnak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkra az legjobb gépkocsijait tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.

MINDKÉT TELEFON

AZ ARANY ÉVFORDULÓI ÁRUSÍTÁS

A fél századra terjedő
szolgálat.

1921 JUNIUS 1-ÉN
KEZDŐDÖTT A JUBILEUM.

A KAUFMANN NAGY STOREJA június hónapban érte meg fennállásának **ÖTVENEDIK** évfordulóját.

Pittsburgh városa és környéke lakossága részére 50 év óta áll, mint a szolgálat emlékoszlopa ez üzlet. Pittsburgh lakossága 50 éven keresztül méltányolta ezen cégnek szolgálattételeit és elősegítette az üzlet fejlődését.

Ez év **JUNIUS** hónapja páratlan időszak a **NAGY STORE** történetében. Jelszavunk az évforduló alkalmával is az lesz, a mi volt az elmúlt 50 év folyamán: — **SZOLGÁLAT**.

Jobb árucikkeket tudunk most felajánlani, — mint a megelőző évfordulók alkalmával. Megbizottaink az Egyesült Államokban és Európában minden piacon hónapok óta összevásárolták a sok szép holmit, — és vásárló közönségünknek most alkalma lesz nagy választékból alacsonyabb áron vásárolni, mint a megelőző évfordulók alkalmával.

Másutt is vásárolhat olcsó áru cikkeket, de az olcsó árucikk értéktelen.

A NAGY STORE csakis jó holmikat tart raktáron, — a miket mélyen leszállított áron kaphat meg.

Mindezen kedvezményeket feltárva Ön előtt, — bátorságot veszünk arra, hogy a **MAGYAR** közönséget meghívjuk **AZ ARANY ÉVFORDULÓI ÁRUSÍTÁSRA**, a mely 1921 **JUNIUS** 1-én kezdődött.

A MAGYAR OSZTÁLYT az Ön kényelmére alapították.

Mielőtt vásárolni menne, menjen be mindig a **MAGYAR OSZTÁLYBA** és kérjen magyar elárusítót. **A MAGYAR OSZTÁLY A BASEMENTBEN VAN**, az 5-ik Avenui bejárattól jobbra.

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
5th AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.